

Frå kvit til grå vinter? Korleis kan vintersportsdestinasjonar førebu seg på klimaendringane?

22. februar klokka 12:00-15:30, Quality Hotell, Sogndal

fjellsport
FESTIVALEN 2017

- Eit arrangement frå Bratt Moro
Sogndal 22. - 26.februar 2017

WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE
VESTLANDSFORSKING
www.vestforsk.no

Program

12:00	Opning og velkommen ved Carlo Aall, Vestlandsforskning
12:15-12:45	Presentasjon av oppdaterte framskrivingar av snøsikkerheit ved eit utval norske skianlegg. Ved Robert Steiger, Universitetet i Innsbruck
12:45-13:15	Korleis møter norske skistadar klimautfordringa? Oppsummering av møterunden mellom Vestlandsforskning og skistadane. Ved Ida Gildestad Vestlandsforskning
13:15-13:45	Kva kan skikøyrarane gjere for å ta vare på snøen, og kva ønskjer vi at reiselivsnæringa skal gjere? Ved organisasjonen Protect Our Winters Norge (POW).
13:45-14:00	Marknadsutsikter for skiturismen i Fjord Norge. Ved Asgeir Blindheim frå Fjord Norge
14:00-15:00	Rundebordsdiskusjon: <ul style="list-style-type: none"> • Kva dei einkilde skianlegga eventuelt kan lære av kvarandre når det gjeld klimatilpassing? • Kva kan sumeffekten av klimaendringane bli for vinterturismen på Vestlandet? • Korleis bør reiselivsnæringa samla sett møte klimautfordringane?
15:00	Oppsummering og vegen vidare

22.02.17 - 22.02.17

kl. 17:00 - 18:30

Vestlandsforskning med POW - Frå kvit til grå vinter

FESTIVAL

Vestlandsforskning med Ida Marie Gildestad og Dr. Robert Steiger frå universitet i Innsbruck vil gi ein presentasjon av scenario for framtidige snøforhold i norske vintersport destinasjonar.

Ida Marie Gildestad har master i samfunnsgeografi med faglig fordjuping i klimageografi og regional utvikling. Dr. Robert Steiger har sitt virke innan forskning på bærekraftig utvikling innan vinterturisme og nødvendige grep som følge av klimaendringar.

Korleis kan vintersport destinasjonar førebu seg på klimaendringane?

Strategisk forskingsprogrammet for reiseliv i Sogn og Fjordane 2014-2019

Formål

- Å utvikle og sikre eit forskings- og utdanningstilbod på internasjonalt nivå der fagmiljøet er eit konkurransefortrinn for eit reiseliv med produkt, tenester, innovasjonsevne og verdiskaping på eit høgt nivå

Finansiering

- Innovasjon Norge
- Sogn og Fjordane Fylkeskommune
- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
- Fjord 1 AS
- Hotell Alexandra AS
- Knutholmen AS
- Aurland ressursutvikling AS

Bakgrunn og innhald

Omtale av reiseliv i rapporten om eit kunnskapsbasert S&F

- «På den ene side er ressursgrunnet i form av natur og kultur i verdensklasse. På den annen side er det store utfordringer i nærings- og kompetansegrunnet...»

Tema i reiselivsprogrammet

- Lønsemd og produktutvikling
- Nye digitale medie og kommunikasjonsteknologi
- Berekraftig reiseliv

Korleis møter norske skistadar klimautfordringa?

Oppsummering av møterunden mellom Vestlandsforskning og skistadane

Møte med anlegga

- **Fem møter totalt – Sogndal, Sogn, Myrkdalen, Hemsedal, Stryn, Hornindal, Harpefossen og Jølster. Visit Sognefjord og Visit Nordfjord.**
- **Korrigerering av framskrivinger. Samtaler om snøsikkerhet, økonomi, besøkende og framtidsplaner.**
- **Hvordan forholder man seg til klimaendringer?**

Struktur for systematisering av foreslåtte tiltak

- **Type endringer**
 - Endring i anvendt teknologi
 - Endringer av aktiviteter i tid
 - Endringer aktiviteter i rom
- **Omfang av endringer**
 - Ingen
 - Justering
 - Omstilling
- **Omtale av virkemidler for å få til endringer**
 - Markedsføring
 - Organisering
 - Finansiering
 - Kunnskapsproduksjon

Tiltak for klimatilpasning

- **Sogndal Hodlekve**
 - Tilreisende utgjør ¼ av omsetning (Oslo, Bergen, Sunnfjord)
 - Kunstsno i framtiden
 - Gondol, rulleskianlegg, barneheis
 - Sommerski
 - Langsiktige perspektiv blant investorer
- **Sogn Skisenter**
 - Økning i ikke-lokale
 - Vannbasseng på 1000 meter
 - Øke kapasitet og effektivitet av eksisterende anlegg
 - Sykkesti
 - Destinasjonstankegang
- **Visit Sognefjord**
 - Hva er av betydning for utenlandske turister?
 - Ski in ski out, natursno
 - Samordnet markedsføring av skisentrene, nærhet til fjorden, snøsikkerhet
 - Kombinasjonen senter og pudde
 - Ønsker bedre kartlegging av hvem som kommer

Tiltak for klimatilpasning

• Myrkdalen

- Økning i interesse fra utlandet
- Stadig flere fra Asia som vil oppleve snø, men ikke ski - krever nytenkning rundt produkt
- Jobbe for å øke kapasitet, utvide anlegget – krever salg av tomter
- Samarbeid med Aurland Ressursutvikling og flere aktivitetsbedrifter
- Sykling på sikt.

• Jølster

- Lokale skikjørere, unge som trener alpint, familier med barn og nybegynnere
- Viktig med trasé under tregrensa, mye dårlig vær
- Høy dekningsgrad – 90%
- Høyde over havet svært viktig

• Hemsedal

- 60% av overnattinger fra utlandet
- 42% dekningsgrad, ønsker å utvide
- Skikjøring er produktet
- Gjester har booket lang tid i forveien, merker ikke på besøksstatistikk at det er dårlige forhold - men kan få konsekvenser på sikt

Tiltak for klimatilpasning

- **Harpefossen**

- Lokale/regionale gjester
- Testet snowmax
- Jobber med å få automatisert hele snøproduksjonen
- Ny heis i 2010 på 500 moh
- Alpepass

- **Visit Nordfjord**

- Markedsføringen mot utlandet merkes først og fremst av de som driver guiding, ikke anleggene
- Snakk om å utvide produktet Alpepass – rullere på hvilket anlegg som er åpent dagtid av de mindre anleggene
- Vanskelig å markedsføre det enkelte anlegget i Nordfjord, men Alpepass åpner for dette, særlig regionalt

Utfordringer

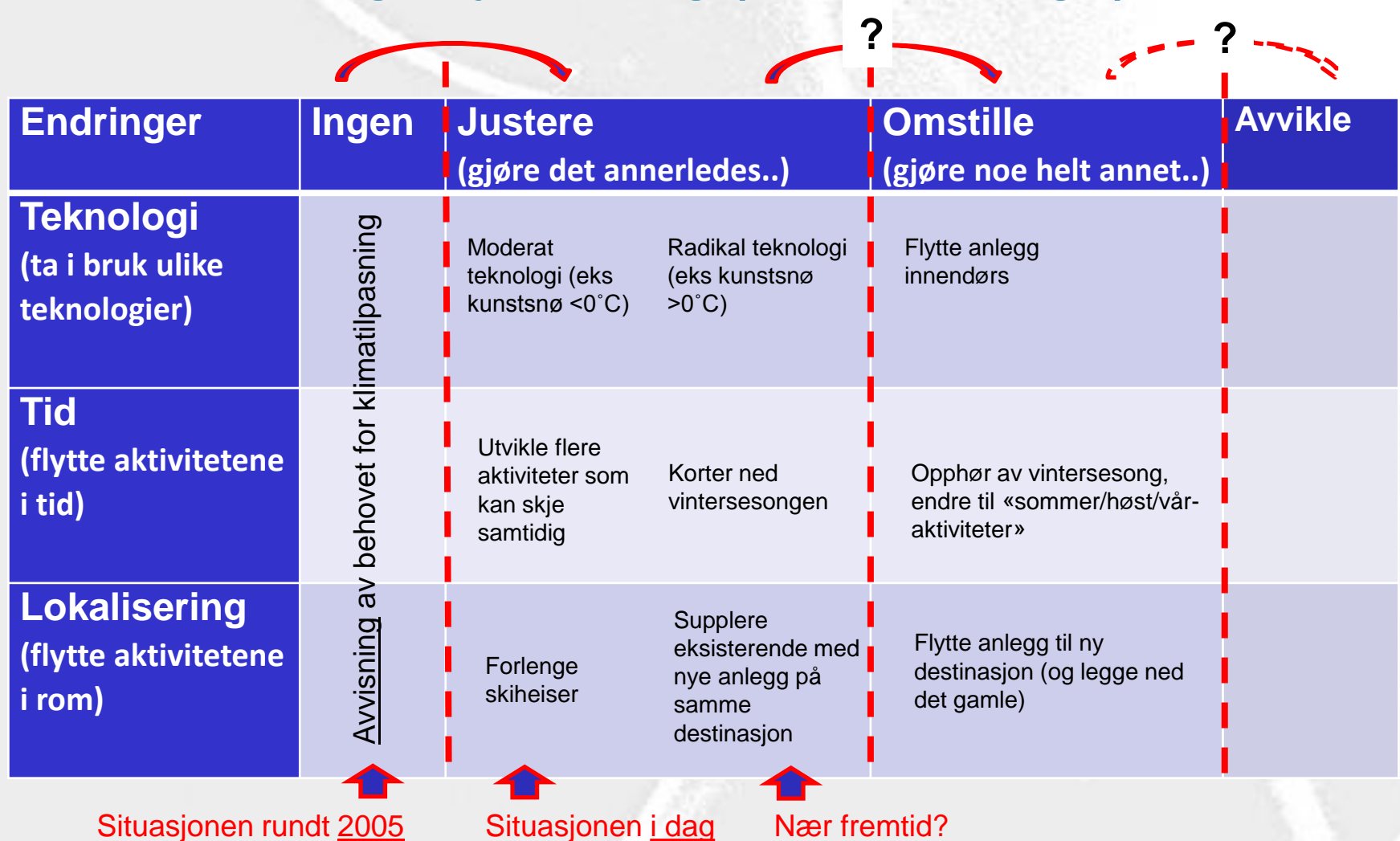
- **Lufta ute av ballongen etter påske**
- **Noen aktiviteter ikke lønnsomme – langrenn, sykkel?**
- **Dyrt å øke kunstsneproduksjon. Opprettholde sesong til hvilken pris?**
- **Ikke andre anlegg som er største konkurrent, men andre aktiviteter**

Muligheter?

- **Fysisk infrastruktur: utbygging, planering, flytting**
- **Øke kunstsno-produksjon ved større dekningsgrad, automatisering**
- **Flere aktiviteter, flere sesonger**
- **Samarbeid med andre aktører og anlegg/destinasjoner**
- **Markedsføring**

Rundebordsdiskusjon

Fra avvisning til justering (til omstilling?)

Spørsmål til diskusjon

- **Kva dei einstilte skianlegga eventuelt kan lære av kvarandre når det gjeld klimatilpassing?**
- **Kva kan sumeffekten av klimaendringane bli for vinterturismen på Vestlandet?**
- **Korleis bør reiselivsnæringa samla sett møte klimautfordringane?**

Hva kan gjøres?

- **Nettverk**
 - Er det behov for et nettverk på klimaområdet?
- **Organisering**
 - Hva er den mest «klimarobuste» organisasjonsmodellen? Liten/stor; spesialisert/diversifisert; lokal/kjede?
- **Markedsføring**
 - Er vektlegging av «villsnø» eller «kunstsnø» en god markedsføring?
 - Fokus på nærturister eller «klimaflyktninger» fra Sør-/Mellom-Europa?
- **Finansiering**
 - Hva er betalingsvilligheten til «dyrere» vintersportstilbud pga «dyre» tilpasningstiltak?
- **Kunnskapsproduksjon**
 - Kunnskapshull?
 - Databehov – eks bedre lokale værmålinger for å kunne gi bedre klimaframskrivninger?